

ประชาช่างข้าม ตามรอยทางพ่อ “ CHANG Model ”
วิถีเด็กไทย น้อมนำพระบรมราโชบายสู่การปฏิบัติ ปี ๒๕๖๓
โรงเรียนวัดช่างข้าม (ประชาช่างข้าม) สพป. จันทบุรี เขต 1

1.แนวคิดและความสำคัญ

ด้วยปัจจุบันโลกของเราเข้าสู่ช่วงศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นยุคสมัยแห่งการเปลี่ยนแปลง มีเทคโนโลยีและนวัตกรรมถูกนำเข้ามาใช้ในการดำรงชีวิต ทำให้มนุษย์เกิดความสะดวกสบายเป็นอย่างมาก เนื่องจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี โดยเฉพาะเทคโนโลยีดิจิทัล ที่ทำให้โลกไร้พรมแดนหรือทำให้โลกแคบลง ก็ทำให้เกิดปัญหาต่างๆ ขึ้นมากมาย ไม่ว่าจะเป็นปัญหาด้านสังคมหรือปัญหาทางเศรษฐกิจ

ทางโรงเรียนวัดช่างข้าม (ประชาช่างข้าม) เล็งเห็นปัญหาที่เกิดมาจากการเปลี่ยนแปลงของยุคสมัย จึงได้มีการส่งเสริมกิจกรรมทางด้านการศึกษา เพราะการศึกษานั้นถือว่าเป็นรากฐานสำคัญในการยกระดับคุณภาพของชีวิต และยังมีกิจกรรมที่เกี่ยวกับการดำรงชีวิต ทั้งนี้ก็เพื่อให้นักเรียนสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมั่นคง และสามารถเอาตัวรอดในยุคสมัยของการเปลี่ยนแปลงได้ โดยทางโรงเรียนยังได้มีการน้อมนำพระบรมราโชบายสู่การปฏิบัติของในหลวงรัชกาลที่ 10 ทั้ง 4 ด้าน คือ (1) การมีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง (2) มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง – มีคุณธรรม (3) มีงานทำ - มีอาชีพ (4) เป็นพลเมืองดี โดยใช้กระบวนการ PDCA ผ่าน “ CHANG Model” เข้ามาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของนักเรียน เพื่อมุ่งเน้นให้นักเรียนเป็นทั้งคนเก่ง คนดี มีคุณธรรมและดำรงชีวิตได้ด้วยตนเอง

2.วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ดี
2. เพื่อพัฒนาให้นักเรียนได้ฝึกฝนอาชีพเพื่อนำไปต่อยอด
3. เพื่อพัฒนาศักยภาพของเรียนในด้านต่าง ๆ

3.กระบวนการดำเนินงาน

๑. การวางแผน (Plan)

ศึกษาสภาพบริบท และปัญหาของผู้เรียน และนำเข้าที่ประชุมเพื่อออกแบบกิจกรรมและดำเนินการ โดยมุ่งสร้างพื้นฐานให้แก่ผู้เรียน 4 ด้าน คือ 1) มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง 2) มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง ๓) มีงานทำ มีอาชีพ ๔) เป็นพลเมืองดี

๒. การปฏิบัติ (Do)

๒.๑ สร้างทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง โดยดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรและกิจกรรมให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา มีการจัดบรรยากาศสิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษาที่แสดงออกถึงความรักในสถาบันหลักของชาติจัดกิจกรรมการเรียนรู้หรือโครงการที่ให้ผู้เรียนแสดงออกถึงความรักในสถาบันหลักของชาติโดยยึดมั่นการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และมีทัศนคติที่ดีต่อบ้านเมือง เช่น กิจกรรมวันสำคัญของชาติและสถาบันพระมหากษัตริย์กิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา กิจกรรมประชาธิปไตย กิจกรรมจิตอาสา พัฒนาชุมชน

๒.๒ สร้างพื้นฐานที่มั่นคง มีคุณธรรม โดยจัดบรรยากาศสิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้สะท้อนถึงความดีความชั่ว และหลักธรรมคำสอนของศาสนา ใช้กระบวนการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานจัดกิจกรรมหรือโครงการที่ให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม ซื่อสัตย์สุจริต มัธยัสถ์อดออม โอบอ้อมอารีมีวินัย และรักษาศีลธรรม เช่น โครงการโรงเรียนสุจริต กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน / ลูกเสือ / เนตรนารีกิจกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โครงการโรงเรียนวิถีพุทธ โครงการโรงเรียนสีขาว กิจกรรมการรณรงค์เพื่อสังคม

๒.๓ สร้างพื้นฐานการมีงานทำ มีอาชีพ มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนตามความสนใจใน ทักษะอาชีพที่ตนเองถนัด เช่น กิจกรรมชุมนุมสร้างพื้นฐานการมีงานทำ มีอาชีพ

๒.๔ สร้างผู้เรียนเป็นพลเมืองดีจัดกิจกรรมหรือโครงการที่ให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองที่ดีของชาติและ พลเมืองโลกที่ดีมีคุณธรรม มีค่านิยมที่พึงประสงค์มีคุณธรรมอัตลักษณ์ มีจิตสาธารณะ มีจิตอาสา รับผิดชอบ ต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ เช่น กิจกรรมสถานักเรียน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน / ลูกเสือ / เนตรนารี/ กิจกรรมรักษาสีสิ่งแวดล้อม

๓. การตรวจสอบ/ประเมิน (Check)

ในการตรวจสอบ และการประเมินกิจกรรมหรือผลการดำเนินงานของกิจกรรมนั้น ทางโรงเรียน วัดช้างข้าม (ประชาช้างข้าม) ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ นิเทศ และติดตาม ซึ่งนำโดยผู้อำนวยการโรงเรียนวัดช้างข้าม (ประชาช้างข้าม) โดยมีการประเมินผลของผู้เรียนหลังจากที่ได้มีการดำเนินกิจกรรมนั้น ๆ รวมไปถึงจำนวนร้อยละของผู้เรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม และหลังจากการดำเนินกิจกรรมนั้น ๆ ผู้ดำเนินกิจกรรมได้มีการสรุปกิจกรรม โครงการเสนอต่อผู้อำนวยการโรงเรียน

๔. การปรับปรุง แก้ไข (Act)

จากผลการสำรวจความพึงพอใจของผู้เรียน หรือผลการวัดผล และประเมินผลในกิจกรรมโครงการ นั้นๆ ผู้ดำเนินงานได้นำผลมาวิเคราะห์หาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และแนวทางแก้ไข ในการดำเนินกิจกรรม โครงการ นั้นๆ เพื่อพัฒนากระบวนการในการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลต่อผู้เรียนและสถานศึกษาต่อไป

ในการนำกระบวนการในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ทั้ง 4 ด้าน คือ 1) มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง 2) มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง 3) มีงานทำ มีอาชีพ 4) เป็นพลเมืองดีสู่การปฏิบัติในสถานศึกษานั้น โรงเรียนวัดช้างข้าม (ประชาช้างข้าม) ได้คิดค้นรูปแบบในการนำกระบวนการดังกล่าวลงสู่สถานศึกษาเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุดต่อผู้เรียน และสถานศึกษา กล่าวคือ ได้นำรูปแบบการบริหารจัดการที่หลากหลายโดยเน้นการสร้างเสริมความเข้มแข็งสู่ความเป็นเลิศ “CHANG MODEL” ผ่านกระบวนการการบริหารงานงานคุณภาพของเดมมิ่ง (Deming Cycle) ประกอบไปด้วย

1) C : Creative

การสร้างสิ่งใหม่อย่างสร้างสรรค์ โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ระหว่างกันอย่างสร้างสรรค์ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ วิธีการในการปฏิบัติงานที่ดีร่วมกันเพื่อให้งานประสบความสำเร็จ

2) H : Heart

การพัฒนาทางด้านจิตใจ โดยมีการปลูกฝังค่านิยม คุณธรรม จริยธรรมที่ดีให้กับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติตนได้อย่างดีงามตามขนบธรรมเนียมประเพณี รวมทั้งทำประโยชน์เพื่อสังคมส่วนรวม

3) A : Activity Based Learning

การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน เป็นหนึ่งในวิธีที่ยึดตัวผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Child Centered) เหมือนกับกระบวนการเรียนการสอนอื่น ๆ เน้นให้ผู้เรียนลงมือทำ เรียนรู้และจดจำ แก้ปัญหาจากประสบการณ์จริงผ่านกิจกรรมที่คุณครูได้ออกแบบขึ้นมา มีการตั้งวัตถุประสงค์ของกิจกรรมกับประเมินผลเพื่อนำไปพัฒนาการเรียนการสอนในครั้งต่อไป และกิจกรรมส่วนใหญ่ก็มักจะมีแนวโน้มอิงกับโลกความเป็นจริงมากขึ้น กล่าวคือ เวลาที่ผู้เรียนทำกิจกรรม นอกจากจะเพลิดเพลินแล้วยังต้องได้ทักษะการแก้ปัญหาที่สามารถนำไปปรับใช้จริงในชีวิตประจำวันได้ นอกเหนือจากความรู้ขั้นพื้นฐานที่ได้รับ

4) N : Network

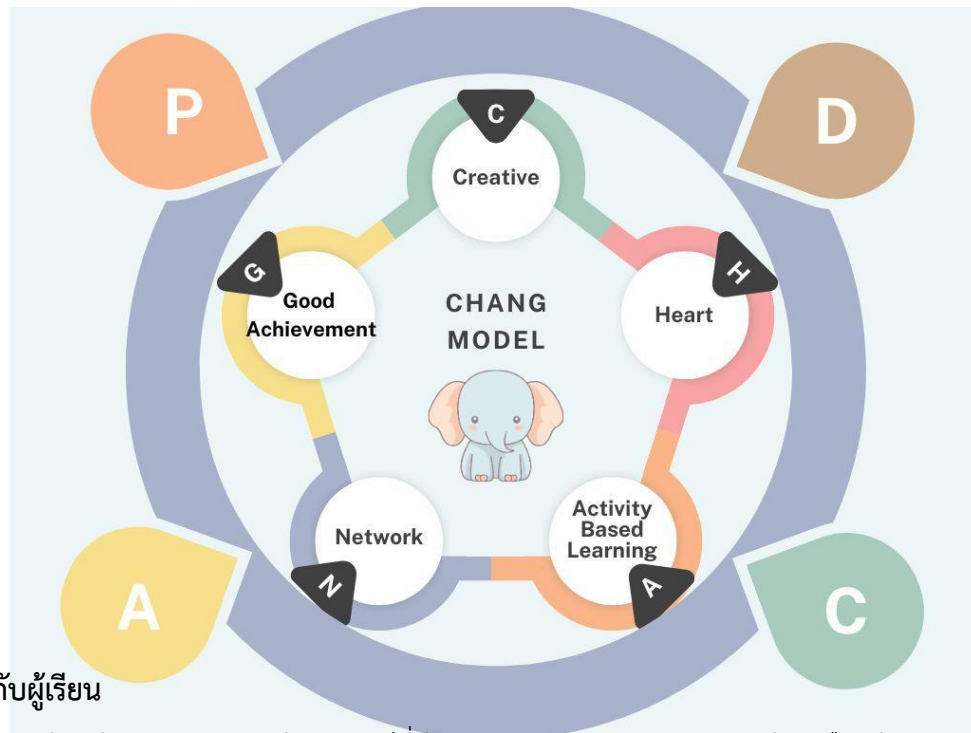
เป็นเครือข่ายทางด้านการศึกษา ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิด ข้อมูลข่าวสาร ประสบการณ์ และการเรียนรู้ระหว่างบุคคล กลุ่มบุคคล องค์กร และแหล่งความรู้ที่มีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง จนเป็นระบบที่เชื่อมโยงกัน ส่งผลให้เกิดการเผยแพร่และการประยุกต์ความรู้ใหม่ๆ เพื่อวัตถุประสงค์ทางวิชาชีพหรือทางสังคม เช่น บวร มาจากการรวมกันเป็นชุมชนเบื้องต้น คือ บ้าน - วัด - โรงเรียน

5) G : Good Achievement

มีความสำเร็จของงานในทุกด้านอย่างมีประสิทธิภาพส่งผลให้สถานศึกษา บุคลากร ผู้เรียนได้รับรางวัลต่าง ๆ มากมาย ผู้เรียนเป็นคนเก่ง คนดี มีทักษะอาชีพและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

CHANG MODEL

กระบวนการในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติ

4.ผลที่เกิดกับผู้เรียน

1. นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ดี ประพฤติและปฏิบัติตนตามวิถีพลเมืองดี
2. นักเรียนได้ฝึกฝนอาชีพเพื่อนำไปต่อยอดได้ในชีวิตประจำวัน
3. นักเรียนได้พัฒนาศักยภาพในด้านต่างๆ ทั้งทางด้านวิชาการและการด้านการดำรงชีพ

5.ปัญหาและข้อเสนอแนะ

มีปัญหาทางด้านระยะเวลาในการดำเนินงาน จึงต้องมีการปรับเปลี่ยนเวลาให้นักเรียนได้ดำเนินกิจกรรมมากยิ่งขึ้น